

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

DIREKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 16 50

F: 01 478 16 99

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 092-320/2014/2

Datum: 28. 5. 2014

ZADEVA: ODGOVOR NA PREDLOG VLADI ŠT. 5842-176: Odgovornost

ZVEZA: Vaš dopis št. 092-176/2014/1, z dne 22. 5. 2014

V mnenje ste nam poslali predlog št. 5842-176, posredovan preko spletnega orodja *predlagam.vladi.si*, v katerem predlagatelj predlaga Vladi Republike Slovenije, da vsem javnim uslužbencem prepove uporabljati besede »nisem odgovoren oziroma pristojen«. V primeru, da se državljani obrne z vprašanjem na napačno osebo, pa naj bi bil javni uslužbenec zadolžen, da pove osebo z imenom in priimkom, katera je odgovorna oziroma pristojna za določen problem. Po mnenju predlagatelja imajo vsi določene pristojnosti in odgovornosti, le birokrati se lahko sprenevedajo z besedami »nisem odgovoren in nisem pristojen«.

Uvodoma pojasnjujemo, da temelje organizacije državne uprave ureja Ustava Republike Slovenije. V 120. členu je določeno, da organizacijo uprave, njene pristojnosti in način imenovanja njenih funkcionarjev ureja zakon, v 121. členu pa, da naloge uprave opravljajo neposredno ministrstva. Organizacija državne uprave temelji na resornem principu. Ministrstva se ustanovijo z zakonom za opravljanje upravnih nalog na posameznem upravnem področju ali na več med seboj povezanih področjih (14. člen Zakona o državni upravi). Vendar pa ministrstva ne morejo delovati brez obzira na druga upravna področja. Življenje terja sodelovanje med resorji državne uprave, zato Zakon o državni upravi in Poslovník Vlade Republike Slovenije posvečata posebno pozornost sodelovanju med ministrstvi in ostalimi upravnimi organi (organi v sestavi ministrstev, upravne enote, ...). Pojem državne uprave je ožji od pojma javne uprave, saj javna uprava zajema tudi lokalno samoupravo, nosilce javnih pooblastil in izvajalce javnih služb.

Funkcije javne uprave oziroma službo v javni upravi profesionalno opravljajo javni uslužbenci. Delo javnih uslužbencev nima vpliva le na organizacijo, v kateri delajo (npr. na ministrstvo), temveč ima širši vpliv, saj javna uprava upravlja z javnimi zadevami in strokovno servisira politične organe, da lahko odločajo o javnih zadevah. Od njihove strokovnosti in učinkovitosti je odvisno delovanje celotne države in lokalnih skupnosti. Za javne uslužbence veljajo določene posebnosti zaradi narave dela, ki ga opravljajo. S svojim delom javni uslužbenci namreč uresničujejo javni interes in za njihovo delo se porabljajo javna sredstva. Javni uslužbenec izvršuje javne naloge zaradi zadovoljevanja javnega interesa, kar mora upoštevati pri opravljanju svojega dela. Obveznosti javnih uslužbencev so po Zakonu o javnih uslužbencih (v nadaljevanju: ZJU) opredeljene tako, da je predvsem poudarjena strokovnost, etičnost, pravilnost in smotrnost dela javnega uslužbenca. Temeljna obveznost javnega uslužbenca je opravljanje njegovega dela, ki ga mora opravljati skladno s predpisi, kolektivno pogodbo, pogodbo o zaposlitvi, splošnimi akti organa in kodeksom etike javnih uslužbencev (93. člen ZJU).

V zvezi s predlogom predlagatelja je treba omeniti tudi institut pristojnosti, ki ga ureja Zakon o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju: ZUP). Pristojnost je pravica in dolžnost organa, da odloča na določenem upravnem področju (stvarna pristojnost) in na določenem območju ali teritoriju (krajevna pristojnost). Personalna pristojnost pa je pooblastilo uradni osebi, da opravlja posamezna dejanja v postopku, da vodi postopek oziroma da o zadevi izda odločbo.

ZUP natančno določa postopek oziroma potek ravnanj v upravnih zadevah, sestavljajo ga posamezna dejanja, ki si sledijo in se opravljajo na predpisan način in po določenem redu. Postopek poteka po natančno določenih postopkovnih pravilih, ki so potrebna zato, da organi oziroma uradne osebe, ki v konkretnih primerih odločajo, v vsakem primeru in za vsakega udeleženca v postopku vedo, kako morajo ravnati. Zakon tudi jasno določa, kako postopa organ takrat, ko ni pristojen. Tako ZUP v 65. členu različno ureja odziv organa glede na način vložitve vloge. Če stranka pride k organu osebno, tretji odstavek 65. člena ZUP določa, da organ opozori vložnika na nepristojnost in ga napoti k pristojnemu organu. Če obstaja možnost pritožbe in ker obstaja možnost, da vložnik zamudi z vložitvijo vloge, je nujno, da uradna oseba o opozorilu na nepristojnost in napotitvi vložnika na pristojni organ, sestavi zapisnik. Če kljub opozorilu, vložnik vztraja pri vložitvi, jo je uradna oseba, zaradi splošne obveznosti sprejema vlog, dolžna sprejeti in vlogo zavrže s sklepom zaradi nepristojnosti. V četrtem odstavku 65. člena ZUP je urejena situacija, ko organ prejme vlogo, za katero ni pristojen, po pošti, brzojavno ali po elektronski poti – tako, da pred sabo nima vložnika. Če ni nobenega dvoma o tem, kateri organ je pristojen, jo mora brez odlašanja poslati pristojnemu organu in to sporočiti stranki. Stranka mora biti obveščena o tem, kaj se je zgodilo z njeno vlogo, napiše se sporočilo stranki, v obliki dopisa, v katerem se navede, kje se njena vloga nahaja in kateremu organu je bila vloga oddana v reševanje oziroma kdo je pristojen za njeno reševanje. V primeru, da organ ne more ugotoviti, kateri organ je za vlogo pristojen, brez odlašanja izda sklep, s katerim zavrže vlogo zaradi nepristojnosti, vendar šele, ko stori vse, da ugotovi, kateri organ je zanjo pristojen. Sklep mora takoj poslati stranki.

Nadalje je v zvezi z obveznostmi iz dela javnih uslužbencev treba omeniti, da veljavna zakonodaja omogoča, da se ob ugotovljeni nepravilnosti oziroma neizpolnjevanju delovnih obveznosti lahko ugotovi, kdo izmed javnih uslužbencev je odgovoren ter po potrebi v skladu s predpisi uvede in izpelje ustrezen postopek – disciplinski, odškodninski ali celo kazenski. Prav tako je treba upoštevati, da pristojnosti glede vseh zadev, ki jih opravlja javna uprava, ni možno določiti glede na posameznega javnega uslužbenca, zato se lahko oseba, ki ni zadovoljna z delom oziroma reakcijo javnega uslužbenca, vedno obrne na organ oziroma predstojnika organa.

Glede na navedeno menimo, da predlog predlagatelja ni primeren za nadaljnjo obravnavo in ocenjujemo, da veljavna ureditev že sedaj jasno določa ravnanje organa oziroma uradne osebe v konkretnih primerih in konkretnih postopkih iz njihove pristojnosti. Poleg tega si s spremembami in dopolnitvami zakonodaje ves čas prizadevamo še za korak naprej v standardu poslovanja organov do strank, vse v smislu prijazne in k uporabniku usmerjene javne uprave, zavedajoč se, da je naše edino pravo poslanstvo učinkovita, transparentna in uporabniku prijazna javna uprava.

S spoštovanjem,

mag. Renata Zatlér
DRŽAVNA SEKRETARKA